

Indledning

Retfaerd har haft den nye flotta layouten redan i två år, men det här är det första finska numret med en pärmbild av också en finsk konstnär. Laura Horellis bild är ett exemplar av ett bredare projekt »Trading Places« som hon har anordnat med konstnären Ann Kaneko i California. (Läs mera om Laura Horellis konstnärskap på s. 82). Huvudtemat i deras projekt är ändring eller omflyttning. Att flytta betyder alltid mera än bara att byta sin boplat. Genom att packa upp våra egendomar, måste vi reflektera över vårt liv. Våra omgivningarna präglar oss och tvärtom: vi påverkar allt omkring oss. Ändringen är inte alltid synlig, men desto mera är det viktigt att undersöka det sociala och politiska spel som omger oss.

Horellis teman om ändring och »trading« d.v.s. utbyte, sammankopplar också detta nummer av Retfaerd. Vi börjar med rättens djupare mening som Iiro Liukkonen analyserar ur den derridaska synvinkeln och i synnerhet med avseende på straffprocessen. Liukkonen ber oss med öppet sinne sätta oss in i de(n) andras ställning för att visa förståelse. Dekonstruktionen är en inställning som kan öka förståelse och leda till en fördomsfri granskning och till rättvisa.

Kimmo Nuotio sysslar också med straffrätten, men hans utgångspunkt är kulturell mångfald. Antalet fall där olika kulturella värden kolliderar ökar stadigt, men (straff)rättens möjligheter att släta ut motsättningar är mycket få. Nuotio tar Jyllands Posten och karikatyrer av profeten Mohammed som exempel, men det finns flera. Det här är ett ämne som vi måste diskutera fast det inte finns några bestämda lösningar.

Pernille Boye Koch har också ett mycket aktuellt och kulturellt tema: hon analyserar kritiskt Den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheter för sitt dom i Leyla Sahin v Turkey. Leyla Sahin är en turkisk medicinstuderande som av religiös plikt måste använda huvudduk. Enligt Boye Kochs analys finns det flera inkonsekvenser i domstolens argumentering. Boye Koch tar också upp domslutets konsekvenser i en nordiskt kontext.

Den fjärde artikeln handlar om rättsekonomin ur juridisk synvinkel. Juha Tolonen introducerar rättsekonomis klassiker och deras argumentering, men vill också synliggöra vissa hypoteser som har blivit självfallenheter. Eftersom rättsekonomin har åsidosatt, åtminstone i Finland, den sociala civilrätten med välfärdstänkandet, är det särskilt viktigt att förstå rättsekonomis utgångspunkter och hypoteser.

Den sista uppsatsen är introduktionen till den finska spetsenheten i forskningen av europeisk rätt och politisk gemenskap som har inlett sin verksamhet 1.1.2008. I

texten presenteras både allmänna teman och olika forskningsgrupper med respektiva ledare. Spetsenheten vill välkomna alla kommentarer och andra kontakter. Den finska redaktionen och spetsenheten har gemensamma planer att samarbeta för ett Europa-temanummer i 2009.

Detta nummer har sammanställts av den finska redaktionen.